

En kunskapsbaserad äldreomsorg

Nedslag i forskning om implementering och
hållbart utvecklingsarbete

Implementering

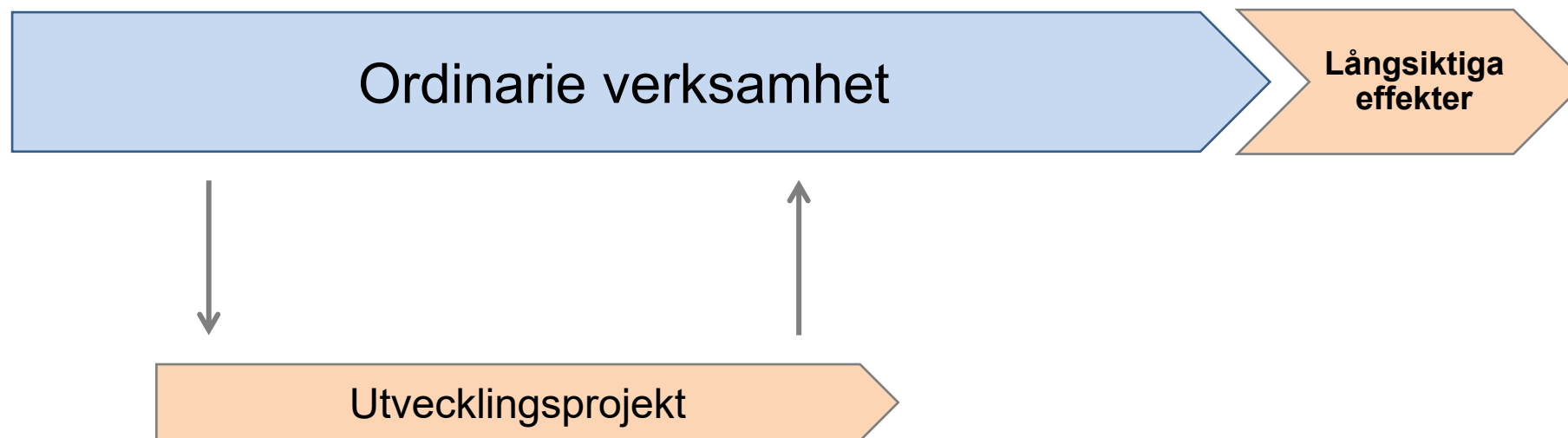
Den process där en ny metod införs och börjar användas i praktiken i en viss organisation.

Hållbarhet (sustainability)

Den process där den nya metoden integreras på djupet i organisationen, så att den blir ett normaliserat inslag i organisationens dagliga rutiner.

Två olika förändringsprocesser

- Implementeringsprojekt → Införa lösningar som utvecklats av andra
- Utvecklingsprojekt → Utveckla och testa egna lösningar

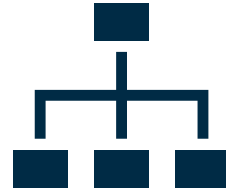
Förvaltningschef:

"Så fort projekten har varit klara så har de i princip lagts ner för det har inte funnits något utrymme att lägga dem i drift."

Faktorer på flere nivåer

Prosjektet

Organisationen

Omgivningen

Projektnivå

***Vad* implementeras?**

- Relevant, effektivt och lättanvänt
- Passar in i verksamheten
- Anpassningsbart

***Hur* implementeras det?**

- Tydlig projektorganisation
- Utbildning och träning
- Uppföljning och utvärdering
- Öppen projektstrategi
- Tidig planering för långsiktighet

Projektnivå

Vad implementeras?

- Relevant, effektivt och lättanvänt
- Passar in i verksamheten
- Anpassningsbart

Hur implementeras det?

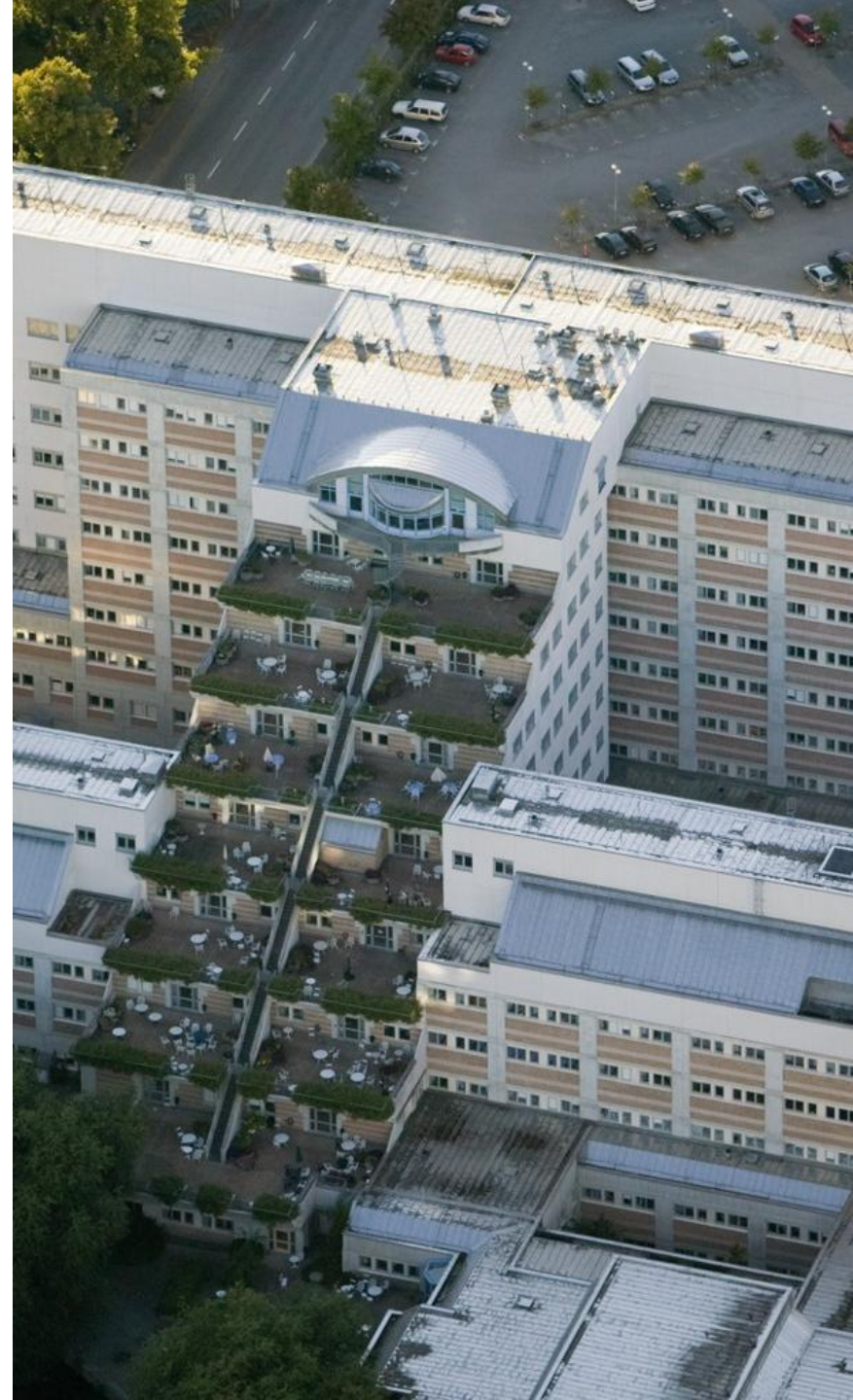
- Tydlig projektorganisation
- Utbildning och träning
- Uppföljning och utvärdering
- Öppen projektstrategi
- Tidig planering för långsiktighet

Enhetschef:

"Man kör projekt utan plan för vad man gör sedan. Och det är ganska frustrerande tycker jag. Med det här projektet står vi där nu. Vad gör vi nu? /.../ Då blir plötsligt problemet mitt."

Organisatoriska förutsättningar

- Typ av organisation
- Resurser och kompetens
- Stabilitet, personalomsättning, chefsbyten, omorganisationer etc.
- Organisationskultur, normer och värderingar

Agerande i organisationen

- Aktivt ägarskap i ledningen
- Avsätta nödvändiga resurser
- Starka ledare – "program champions"
- Delaktig personal
- Engagerade enhetschefer

Projektledare:

"Grejen är att när det här är klart så kommer det att landa ute i enhetschefernas knä. Då måste de hantera det som de gör med alla såna saker."

Kort och lång sikt

- Olika faktorer kan vara viktiga på kort och lång sikt
- Många projektfaktorer är viktiga för det direkta resultatet
- Men faktorer i organisationen och omgivningen kan vara avgörande för den långsiktiga hållbarheten

Förvaltningschef:

"Man söker pengar och slår på stora trumman.
Sedan tar projektpengarna slut och man kan
inte rymma det i ordinarie verksamhet."

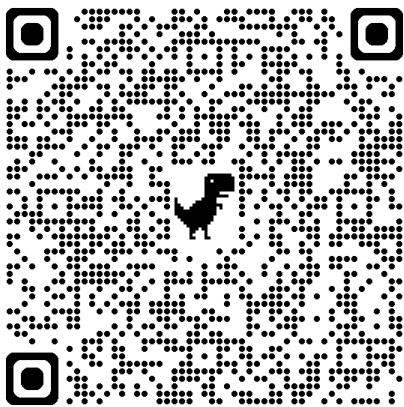
Några medskick

- Börja i liten skala. Ryms det nya i ordinarie verksamhet?
- Tänk efter före. Vad ska implementeras?
- Verksamhetsnära implementering. Delaktighet från både ledning, chefer och personal.
- Planera, men var öppen för att tänka om. Utvärdera.

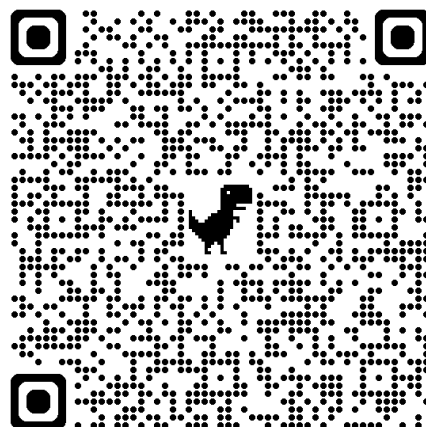

Utvärderingsstöd

- Arbetsdifferentiering i äldreomsorgen
- Förebyggande och hälsofrämjande arbete
- Insatser utan individuell behovsprövning (kommande)

Arbetsdifferentiering

Förebyggande

Tack!

emanuel.ahlfeldt@socialstyrelsen.se

Referenser

- Bodkin, A., & Hakimi, S. (2020). Sustainable by design: A systematic review of factors for health promotion program sustainability. *BMC Public Health*, 20(1).
- Chambers, D.A. et al. (2013). The dynamic sustainability framework: addressing the paradox of sustainment amid ongoing change. *Implementation Science*, 8, 117.
- Folkhälsomyndigheten (2023). *Från nyhet till vardagsnytta – om implementeringens mödosamma konst*.
- Hasson, H. & U. von Thiele Schwarz (2023). *Implementeringsboken. Så inför du nytt som gör nytta*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Pluye, P., Potvin, L. & Denis, J.L. (2004). Making public health programs last: conceptualizing sustainability. *Evaluation and Program Planning*, 27, 121–133.
- Socialstyrelsen (2012). *Om implementering*.
- Åhlfeldt, E. (2017). *Hållbart utvecklingsarbete i vård och omsorg. Ett institutionellt perspektiv på projekt i en professionell och byråkratisk kontext*. Linköpings universitet.
- Åhlfeldt, E. (2022). *Mångfasetterad förändring i fragmenterade verksamheter. kvantitativ studie av implementering och rutinisering av "Individens behov i centrum" (IBIC) i socialtjänsten*. Nestor FoU-center.